

På bondgården

En typisk Norrmejerier-gård har 60-talet mjölkande kor. Den största har 350 kor och den minsta 7 mjölkande kor.

Många gårdar har moderna ladugårdar som är ljusa och luftiga. Det mår både djur och människor bra av. Djuren är ofta frigående och kan välja mellan att äta, gå runt, vila i liggbås med strö.

I Norrland är förutsättningarna goda för mjölkproduktion. Ren luft, friskt vatten och ljusa sommarnätter bidrar till att gräset växer snabbt och blir mer näringsrikt här hos oss än någon annanstans i världen.

Det är ganska vanligt att korna mjölkas med robot. Då väljer kossan själv när det är dags, men inte alltför ofta. En gård med robotmjölkning har ofta ordnat så att korna sommartid, kan gå ut och in som de vill.

Alla nötdjur i Sverige omfattas av beteslagen, vilket betyder att alla djur på Norrmejeriers gårdar går på sommarbete, under minst två månader. På ekogården är det ytterligare två månader.

Speciellt för den norrländska mjölkproduktionen

är vallodling på relativt små och uppdelade åkerarealer, vilket gynnar både växter och djur.

En kvadratmeter naturbetesmark i Norrland kan innehålla över 40 olika växtarter, vilket är de mest artrika naturtyper man känner till.

Norrmejerier har 14 mjölkbilar som dygnet runt hämtar mjölk på gårdar runt om i Norrland.

Fakta om mjölkning

Handmjölkning Förre satt man på en pall och mjölkade sina djur för hand. Mjölken förvarades sedan i kannor eller mjölkflaskor av plåt.

Under 1800-talets mitt började man utveckla maskiner som skulle likna handmjölkningen genom en tryckmetod. Dessa försök visade sig inte så lyckosamma. Det var först när man istället försökte göra maskiner som liknade kalvens sugande som man lyckades göra de första mjölkmaskinerna.

På de modernaste gårdarna finns idag mjölkningsrobotar. Alla mjölkningsrobotar arbetar på ungefär liknande sätt. De finns i regel i ett bås som kon uppsöker när hon själv vill bli mjölkad. För att kon ska kunna identifieras av robotens datasystem när hon kommer till båset, bär hon en sk transponder med ett numrerat datachips runt halsen. Detta gör det också möjligt för en datoriserad kraftfodervagn och en kraftfoderautomat att identifiera kon.

Genom transpondern känner roboten igen kon, kommer ihåg juvrets utseende och letar rätt på kons spenar med hjälp av infraröda strålar. Roboten håller t ex reda på vilka kor som bara har tre spenar.

Innan mjölkmaskinen sätts på juvret rengörs varje spene noggrant med en robotarm. Den sätter sedan på mjölkmaskinens mjölkkoppar så tätt att det uppstår vakuum. Maskinen arbetar ungefär som en diande kalv när mjölkkopparna växlar mellan att trycka och att suga.

Systemet håller också reda på vilka kor som har mjölk som av olika skäl inte ska levereras till mejeriet och kan leda bort mjölk från en viss del av juvret om det är nödvändigt. Om något fel uppstår eller om någon ko inte betar sig normalt varnar roboten via ett SMS till djurskötarens mobil. Det är bara mjölk från friska kor som tas till vara och skickas till mejeriet. Det tar ungefär 5 minuter att mjölka en ko i mjölkningsroboten. Mjölken rinner vidare i rör till mjölkkrummet.

Olika system bedömer om kons mjölk kan ledas till mjöltkanken eller om mjölken av något skäl måste kasseras. Roboten eller bonden själv kontrollerar mjölkens kvalitet.

0

När mjölken pumpats vidare till mjöltkanken kyls den ner från en temperatur på +36 C till under +4 °C.

Alla mjölkmaskiner och all annan utrustning diskas, tvättas och desinficeras mellan varje mjölkning.